

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 10832/2023
20.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ... – ..., кога заступа Радивоје Прикић, адвокат из ..., против тужених ББ и ВВ, обојица из ... – ..., које заступа Владан Златић, адвокат из ..., ради поништаја уговора, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5141/22 од 26.10.2022. године, у седници одржаној 20.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5141/22 од 26.10.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужених за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 7812/19 од 12.07.2022. године, првим ставом изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражен поништај Уговора о поклону овереног пред Првим основним судом у Београду под бројем I Ов .../... од 27.05.2013. године. Другим ставом изреке, обавезан је тужилац да туженима, као солидарним повериоцима, накнади парничне трошкове у износу од 452.033,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 5141/22 од 26.10.2022. године, првим ставом изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Београду П 7812/19 од 12.07.2022. године. Другим ставом изреке, одбијен је захтев тужених за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Тужени су доставили свој одговор на ревизију тужиоца.

Испитујући правилност побијане пресуде, применом члана 408. у вези са чланом 403. став 3. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 са изменама и допунама), Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, Уговором о поклону овереним код Првог основног суда у Београду дана 27.05.2013. године под бројем I Ов .../... тужилац је својим синовима, туженима у овој парници, поклонио власништво на двојној породичној кући структуре По+П+1+Пк, површине 425м², саграђеној без одобрења за градњу на кп. бр. ... КО ..., на адреси ..., и Уговором је конституисано поклонодавчево право доживотног плодоуживања становањем, уз његову сагласност да поклонопримци наставе са поступком легализације предметне породичне стамбене зграде започетим код Секретаријата за послове легализације објекта Града Београда под бројем XXXI-12-351.21-608208/10 (ранији број 351-816/03), уз обавезу тужиоца да без писане сагласности тужених у кућу не уводи трећа лица и уз обавезу тужених да без писане сагласности тужиоца кућом, чији су сувласници по уговору о поклону са по ½ идеалног дела, не могу располагати неким правним послом. Према исказаном договору уговарача, који су у то време били у складним односима, са посебно брижним опхођењем синова према оцу после мајчине смрти, нацрт уговора је сачинила адвокат Светлана Марјановић, која је примерке нацрта предала тужиоцу и туженима да се са истим упознају. Уговор је оверен после 2-3 месеца од сачињавања нацрта који им је дана 27.05.2013. године адвокат Светлана Марјановић прочитала у својој канцеларији и након чега су га странке потписале без примедби. По овери уговора у Првом основном суду у Београду, адвокат Светлана Марјановић је примерак истог предала сваком од уговарача. После овере уговора тужилац је засновао заједницу живота са ГГ, што је довело до вербалних сукоба међу парничним странкама и до престанка комуникације, због чега је тужилац прво покренуо поступак за опозив уговора о поклону због неблагодарности, окончан одбијањем тужбеног захтева пресудом Првог основног суда у Београду П 22001/15 од 15.03.2018. године, правноснажном дана 24.10.2019. године, а затим и ову парницу за поништај уговора услед мана воље.

Применом члана 117. у вези са чланом 111. Закона о облигационим односима нижестепени судови су закључили да је тужилац преклудирао у подношењу ове тужбе, јер је од закључења уговора дана 27.05.2013. године до покретања парнице дана 25.12.2019. године протекло више од три године. Изведеним доказима несумњиво је утврђено да је тужилац приликом сачињавања и овере уговора исказао намеру даривања непокретности својим синовима, а не вољу да са њима закључи уговор о доживотном издржавању, чему се не приступа овером потписа од стране административног радника, већ по посебном поступку регулисаном Законом о наслеђивању, који спроводи судија по правилима Закона о ванпарничном поступку. Тужилац није доказао непостојање побуде даривања, јер од овере предметног уговора 2013. године до нарушавања међусобних односа током 2015. године није оспоравао свој мотив за закључење уговора о поклону и није ускраћивао своју сагласност дат у туженима да наставе са поступком легализације објекта, тако да оспоравани уговор не одступа од одредби чланова 51-53. ЗОО и у конкретном случају нема места примени законских одредби које регулишу питање ништавости правног посла.

Ревизијом побијана одлука, и по становишту Врховног суда, заснована је на правилној примени материјалног права.

Чланом 111. Закона о облигационим односима прописано је да је уговор рушљив кад га је закључила страна ограничено пословно способна, кад је при његовом закључењу било мана у погледу воље страна, као и кад је то овим законом или посебним прописом одређено.

Чланом 117. Закона о облигационим односима прописано је да право захтевати поништење рушљивог уговора престаје истеком рока од једне године од сазнања за разлог рушљивости, односно од престанка принуде (став 1), а да то право у сваком случају престаје истеком рока од три године од дана закључења уговора (став 2).

Уговор о поклону је добротине правни посао чији су битни елементи предмет поклоне и намера да се поклон учини и уобичајено је везан за личност уговарача. Како није регулисан Законом о облигационим односима, на питање пуноважности уговора о поклону, на основу Закона о неважности правних прописа донетих пре 6. априла 1941. године и током непријатељске окупације, примењују се правила Српског грађанског законика (параграфи 561-568). Када је предмет поклоне непокретност, услов пуноважности су писана форма и овера потписа уговарача (у моменту овере спорног уговора) од стране суда. Као формални правни посао и уговор о поклону се може побијати из разлога ништавости (члан 103. ЗОО), поништаја и подлеже опозиву (осиромашење поклонодавца или велика неблагодарност поклонопримца према поклонодавцу).

Тужилац је тужбу поднео тврдећи да је закључењу уговора о поклону приступио под претњом тужених и да је његова намера била закључење уговора о доживотном издржавању. Наведени разлози су међусобно контрадикторни, јер тужени свакако не би имали разлога да претњом мотивишу тужиоца да приступи закључењу уговора у сопствену корист, односно да себи обезбеди доживотно старање и помоћ од стране тужених. Противно својој дужности да на спорне околности предложи доказе којима ће се утврдити одсуство намере даривања, тужилац ту битну чињеницу није доказао, што би од значаја било у ситуацији да је тужба за поништај уговора о поклону поднета благовремено, односно пре истека рока од три године од дана закључења уговора, што овде није случај.

Садржином ревизије понављају се тврдње изнете током главне расправе и жалбеног поступка, које су од стране првостепеног и другостепеног суда детаљно размотрене и аргументовано образложене правилном применом материјалног права, због чега се овом одлуком неће детаљније образлагати.

На основу изложеног, применом члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Захтев тужених за накнаду трошкова ревизијског поступка одбијен је применом члана 154. ЗПП, јер се не ради о трошку потребном за вођење поступка.

**Председник већа-судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић